

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **B. K.**, zast. Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem, se sídlem Čihákova 871/15, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 2014, č. j. 29 Az 22/2013 – 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Soudem ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, se sídlem Čihákova 871/15, Praha 9, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 4.114 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 10. 2013, č. j. OAM-106/ZA-ZA06-P10-2011 rozhodl tak, že žalobci se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neuděluje.

[2] Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové shora označeným rozsudkem zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud shledal, že podstata sporu mezi účastníky řízení spočívá v přesvědčení žalobce, že útok skupiny lidí v Kyrgyzstánu, kteří mu vzali auto a žádali po něm peníze, lze automaticky přičíst skutečnosti, že směnárna, v níž žalobce pracoval, patřila vysokému státnímu funkcionáři, který po událostech (revoluci) v roce 2010 ze země odešel a celá tato událost tak měla politický podtext. Krajský soud dospěl k závěru, že hodnocení žalovaného, který popsanou situaci hodnotil jako kriminální čin soukromých osob se zjištěným motivem bez azylově relevantního podtextu, je správné. Žalobce totiž nebyl nikdy politicky činný či aktivní a sám připustil, že pracoval pro „známého veksláka“, čímž naznačil, že směnárna, v níž pracoval, mohla sloužit pro ne zcela legální postupy a praxi. Uvedený útok tak podle krajského soudu nelze hodnotit jako pronásledování žalobce ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

[3] Krajský soud dále uvedl, že žalobce nesplňuje podmínky § 13, § 14a a §14b zákona o azylu. Připomenul, že sám žalobce ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že na zdejším území pouze potřebuje překlenout určité období, než v zemi jeho původu dojde ke zklidnění situace, která tam vznikla po událostech v r. 2010. Poukázal na skutečnost, že žalovaný řádně zhodnotil situaci v zemi původu žalobce, kdy přes určité potíže je jisté, že žalobce při návratu není ohrožen mučením, nelidským, ponižujícím zacházením, trestáním, uložením či vykonáním trestu smrti. Žalobce nebyl aktivním členem strany Ak-žol, nebylo proti němu vedeno žádné trestní řízení a dle informací o zemi původu nehrozí žadatelům o mezinárodní ochranu v zahraničí při návratu do země původu žádné nebezpečí. Na základě obsahu zpráv o zemi původu shledal krajský soud nedůvodnou námitku žalobce o naprosté nefunkčnosti policejního aparátu a soudů. Krajský soud uzavřel, že v řízení nedošlo k žádné vadě, žalovaný situaci žalobce řádně popsal a vyhodnotil, své závěry náležitě odůvodnil a poukázal na relevantní judikaturu.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítl, že žalovaný a následně i krajský soud nedostatečně zjistili skutkový stav. Zpochybnil závěr krajského soudu o tom, že útoky na jeho osobu nelze automaticky přičíst skutečnosti, že směnárna, v níž pracoval, patřila vysokému státnímu funkcionáři (premiérovi), který po státním převratu v roce 2010 uprchl ze země. Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas s hodnocením bezpečnostní situace a politické situace v Kyrgyzstánu. Krajský soud se nevyjádřil k odkazům stěžovatele na doklady, které podporovaly jeho tvrzení, ztotožnil se pouze s hodnocením věci ze strany žalovaného, a nevyjádřil se tak vůbec k námitkám vzneseným stěžovatelem, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Stěžovatel žalovanému a krajskému soudu vytкнуł, že nesprávně vyhodnotili otázku jeho pronásledování za uplatňování politických práv s ohledem na stěžovatelovu velmi úzkou spolupráci s bývalým premiérem Kyrgyzstánu Usenovem. V této souvislosti stěžovatel uvedl, že osoby spojené s režimem bývalého premiéra jsou dodnes v Kyrgyzstánu prokazatelně pronásledovány a stávají se obětmi násilných trestných činů. Stěžovatel tak má s přihlédnutím k nefunkční policii a justici za to, že jeho obavy o vlastní život jsou opodstatněné a důvodné. Upozornil, že hněv spoluobčanů, ať už oprávněný či neoprávněný, se obrátí proti němu a zabijí jej buď z hněvu na Usenova, nebo ve snaze zmocnit se neexistujících peněz, o nichž se domnívají, že je stěžovatel, jakožto jeho blízký spolupracovník, pro Usenova ukryl. Stěžovatel tak má s přihlédnutím k výše uvedenému skutečnostem na rozdíl od krajského soudu za to, že přestože nebyl aktivním členem strany Ak-žol, neznamená to bez dalšího, že mu v zemi původu nehrozí pronásledování. Stěžovatel dále poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že pro shledání pronásledování z důvodu uplatňování politických práv a svobod či zastávání určitých politických názorů není vždy třeba aktivní vystupování na veřejnosti či členství v politické straně, nýbrž je rozhodující, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu v zemi původu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, sp. zn. 5 Azs 20/2014 a ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. 6 Azs 235/2004). Žalovaný nezdůvodnil, na základě čeho dospěl k závěru, že nebyl zjištěn politický důvod takového jednání pachatelů a motivem pachatelů byla snaha se za nastalé situace obohatit. Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem ohledně vnitřního přesídlení, neboť žalovaný neposoudil, která konkrétní část země je pro stěžovatele možným útočištěm před hrozící újmou, což se v případě stěžovatele nestalo a toto pochybení nenapravit ani krajský soud. Stěžovatel rovněž vyjádřil přesvědčení, že splňuje podmínky udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a rozsudek krajského soudu a uvedl, že ve svém postupu a postupu soudu nespátřuje žádné pochybení. Přepadení stěžovatele se událo ze zjištěného, nikoli politického motivu a jedná se tedy

pokračování

o obyčejnou kriminální záležitost. Stěžovatel připustil, že se na nelegální činnosti směnárny podílel, proto jeho možné trestní stíhání v případě návratu do země původu nelze hodnotit jako politicky motivované. Stěžovatel se se svými obtížemi neobrátil na státní orgány s žádostí o pomoc. Po návratu do země původu stěžovatel nemusí žít v místě, kde pracoval ve směnárně, čímž předejde obavám z možného opakovaného útoku. Tvrzení stěžovatele, že v Kyrgyzstánu jsou dodnes pronásledovány osoby spojené s režimem bývalého premiéra Usenova, není podloženo odkazem na zdroj této informace. Stěžovatel navíc ve směnárně pracoval jako obyčejný zaměstnanec, což nemá s politickými aktivitami nic společného. K práci kyrgyzské policie či justice žalovaný poznamenal, že ze zprávy Ministerstva zahraničí USA ze dne 19. 4. 2014 o dodržování lidských práv v této zemi, mj. vyplývá, že v současné době se v kyrgyzských věznicích nachází téměř 10 000 osob, z čehož je zřejmé, že místní policisté i justice problém kriminality efektivně řeší a v případě potíží se na ně stěžovatel může obrátit s žádostí o pomoc.

[6] Po konstatování přípustnosti podané kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda tato kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení příslušná kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, byl podán např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto judikátu „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů*“.

[7] O přijatelnou kasační stížnost se tak podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, může jednat mj. „*tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti*“.

[8] V souzeném případě však Nejvyšší správní soud neshledal, že by tyto podmínky byly splněny a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti, odkazuje Nejvyšší správní soud na svou ustálenou judikaturu (srov. například rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). V projednávaném případě však Nejvyšší správní soud takové vady napadeného rozsudku krajského soudu neshledal. Krajský soud totiž svůj rozsudek dostatečně odůvodnil a jeho právní názory jsou srozumitelné.

S námitkou žalobce, v níž poukazoval na nefunkčnost policejního aparátu a soudů se krajský soud vypořádal, když konstatoval, že je s ohledem na obsah zpráv o zemi původu nedůvodná. Zároveň je tak zřejmé, že krajský soud zohlednil obsah zpráv o zemi původu stěžovatele.

[10] K obecné námitce stěžovatele vytýkající krajskému soudu nedostatečná skutková zjištění, Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že jak žalovaný, tak krajský soud se vypořádaly se všemi námitkami a tvrzeními stěžovatele. V případě této námitky odkazuje Nejvyšší správní soud rovněž na svou judikaturu, např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, kde konstatoval, že za situace, kdy námitky učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného, nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise. Obdobně se Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, č. 312/2004 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„pokud stěžovatel v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „necht’ si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatel v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistil důsledně skutečný stav věci, pokud sám neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí“.*

[11] Z obsahu kasační stížnosti je nicméně zřejmé, že stěžejní námitku stěžovatele představuje nesprávnost skutkových zjištění a hodnocení ohledně útoku na stěžovatele. Ze shora uvedeného shrnutí je zřejmé, že se jednalo o napadení stěžovatele ze strany soukromých osob. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu u soukromých osob jako původců pronásledování musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování, aby mohlo být takové pronásledování ze strany soukromých osob přičitatelné státu a tím azylově relevantní. Zdejší soud se opakovaně již v minulosti k této problematice vyjádřil. Např. v rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68 uvedl, že *skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.* V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého *pro to, aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpát všechny reálné dostupné prostředky ochrany.* “ Tak tomu bylo i v posuzované věci, neboť stěžovatel zemi původu opustil, aniž by se na státní orgány obrátil se žádostí o pomoc a ochranu. Dále lze poukázat na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 – 37, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že *„pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny její ochránit proti kriminálním zločinům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.“*

[12] Poukaz stěžovatele na judikaturu Nejvyššího správního soudu není přílehlavý a relevantní, neboť stěžovatel dle své výpovědi pracoval ve směnárně, o politiku se nezajímal a své politické názory nikomu nesděloval. Nebyl tudíž vůbec politicky aktivní a nevyvíjel žádnou aktivitu, která by mohla vyvolat jeho pronásledování, na rozdíl od případů, na něž poukazuje, kdy ve věci sp. zn. 5 Azs 20/2014 stěžovatelka z Gruzie své politické názory předávala svým známým a zákazníkům v provozovně, které přesvědčovala, aby v parlamentních volbách volili stranu Národní hnutí a účastnila se předvolebního mítinku této strany, to vše za situace, kdy stěžovatelčin manžel byl členem této strany, aktivně ji podporoval a podílel se na její činnosti. Ve věci sp. zn. 6 Azs 235/2004 se stěžovatel v Bělorusku zúčastnil mítinků proti režimu prezidenta Lukašenka, neboť zastával názory opozičního Běloruského národního frontu.

pokračování

Napadený rozsudek krajského soudu tedy není v rozporu s ustálenou judikaturou správních soudů ani se netýká otázky, která dosud nebyla Nejvyšším správním soudem posouzena.

[13] Námitku, v níž stěžovatel žalovanému vytýká, že neposoudil, která konkrétní část země je pro stěžovatele možným útočištěm před hrozící újmou a namítá, že toto pochybení nenapravit ani krajský soud, Nejvyšší správní soud odmítl jako nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť ji stěžovatel vznesl poprvé až v kasační stížnosti, přestože ji mohl uplatnit již v řízení před krajským soudem. Z tohoto důvodu Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší se jí zabývat.

[14] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky vznesené stěžovatelem v jeho kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[15] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

[16] O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

[17] Odměna zástupci stěžovatele Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 12. 2013, č. j. 29 Az 22/2013 - 14, jehož náklady nese stát, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti ze dne 24. 11. 2014 podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za tento úkon tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 3.100 Kč podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Dále zástupci stěžovatele náleží náhrada hotových výdajů (režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3.400 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele již v řízení před krajským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň ve výši 21 %, tedy o 714 Kč. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 4.114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2015

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu